

som Forslaget angaar, naar der i Fremtiden maatte komme Forslag fra Ministerens Side, som man skjøndte egnede sig til Vedtagelse. Der lader sig imidlertid ikke udrette Noget af blivende Natur med den Sum, som nu er stillet til Raadighed; den gjælder jo kun for det Finantsaar, hvorom her handles, og der kan altsaa ikke sættes Noget i Gang, som kan naae ud over dette Aar, om end den Forventning maatte være vaft, at en Understøttelse, hvis der som Forskættelse deraf behøves en saadan, da ikke med Rimelighed vil blive negtet. Det er imidlertid tvivlsomt, om den hele Sum af 10,000 Kr. vil paa en hensigtsmæssig Maade kunne finde Anvendelse i Aarets Løb, og jeg har derfor foreslaet, at en Del af Beløbet — jeg skal tilføje, at jeg har tænkt mig en mindre Del deraf — kunde benyttes til at understøtte den Forening, der tager sig af vanføre Børn her i Kjøbenhavn, men som paa Grund af manglende Midler dertil ikke er i Stand til at udstrække sin Virksomhed ud over Kjøbenhavn. Ved et Tilskud f. Ex. af et Par Tusinde Kroner vil denne Forening sættes i Stand til ogsaa at tage sig af saadanne Børn paa Landet, og det er til det Formaal, jeg har stillet Underdringsforslaget. Hermed skal jeg forlade disse Forslag og omtale dem, som vedrøre Skolelærersønningerne. Et Mindretal har under Nr. 21 stillet et Forslag, som jeg kan gaa ind paa, men til hvilket jeg har stillet et Underdringsforslag, der gaar ud paa at tilføje, at Bidraget skal være „Halvdelen af det Beløb, som af Skoleraadene bevilges som Tilskud af Fonden“. Som bekendt tilføjer Statskassen nu et ligesaa stort Beløb som det, der udredes af Skolefondene, naar man kommer op over en Ligning af 12 p. pr. Lønne Hartkorn, og naar der her indskydes, at Statskassen yder et Bidrag af Halvdelen af det Beløb, som lignes paa Fonden til dette bestemte Formaal, saa vil, da alle Amtsraad ere ud over 12 p. pr. Lønne Hartkorn, Følgen deraf blive, at Statskassen kommer til at bære tre Fjerdedele af det Beløb, som af Skoleraadene bevilges hertil. Den Part, Statskassen derved kommer til at tage i disse Tilskud, er saa betydelig, at jeg ikke nærer nogen Tvivl om, at Skoleraadene ville gaa ind paa at give saadanne Tilskud, som kunne anses for at være nødvendige, og man bliver ved dette Forslag inde paa det Grundlag, vi hidtil have havt. Hvad jeg derimod væsentlig maa indvende faavel imod det af det ærede Flertal som inoeb det af det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) stillede Forslag, er, at derved forlades fuldstændig det Grundlag, paa hvilket denne Sag nu hviler, nemlig det, at Almueskolelærernes Sønning er en kommunal Sag, og at der kun gennem Amtsraadene kan af Statskassen ydes et Tilskud, der svarer til visse Bidrag af Fonden. Gjennem en Bevilling paa Finantsloven at forandre dette Grundlag kan Regjeringen

ikke gaa ind paa, og jeg skal derfor strax og bestemt erklære, at hverken det af Flertallet eller det af det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds stillede Forslag vil blive modtaget af Regjeringen. Hvad Flertallets Forslag angaar, falder det stærkt i Dinene, at det er et Dyrtidstillæg, der gives ganste udenfor de Regler, som ellers have været vedtagne for Dyrtidstillæg. Forslaget slaar Alle sammen, enten de væsentlig have Løn i Naturalhjælper eller i Penge, medens det ellers, som bekendt, er Reglen for Dyrtidstillæg, at de, der have deres Indtægter i Naturalhjælper, som kunne antages at være stegne med Konjunktivernes Fremgang, i det Hele ikke faae noget Tillæg. Under Nr. 3 i Reglerne for Dyrtidstillæg, der staa under Post 41 i § 26, altsaa umiddelbart ovenfor den Post, som det ærede Flertal her agter at indskyde, findes de samme Regler i det Væsentlige gjentagne, idet der kun gives Dyrtidstillæg af saadanne Indtægter, som ere uberørte af Konjunktivernes, altsaa af Pengehjælper. I dette Forslag er nu endog Kjøbenhavn taget med, hvad jeg tilstaar har vaft nogen Forundring hos mig, da denne Kommune nu selv har under Overveelse, hvorledes den skal sørge for sine Lærere, og jeg nærer den Forventning, at den vil fyldestgjøre de billige Krav, som kunne stilles til den. Adskillige Kommuner have allerede givet deres Lærere Dyrtidstillæg, men efter dette Forslag vil det Dyrtidstillæg, Staten skal give, ogsaa blive dem beregnet af det Tillæg, de paa den Maade have faaet; det er ogsaa Noget, der ligger helt udenfor de Regler, man hidtil har vedtaget. Jeg skal fremdeles gjøre opmærksom paa, at Flertallets Forslag kræver, at der opgjøres en Reguleringssum for Embederne efter Indtægterne i Aaret 1875. Dersom derved skal følges den samme Fremgangsmaade, som følges ved Reguleringssummerens Opgjørelse for Skolelærereembederne hvert tiende Aar, maa Opgjørelsen ske af Ministeriet; men det træffer sig nu saa, at Reguleringssummerne i Aar skulle opgjøres for alle Skolelærereembeder efter de foregaaende 10 Aars Indtægter. Dette er selvsølgelig et meget stort og omfattende Arbejde, og det Personale, som Ministeriet kan raade over hertil, maa tages i Beslag til det Allerførste for at faae Arbejdet gjort; men dertil at føje en ny Reguleringssumsopgivelse for alle Embeder for et enkelt Aar, vilde være umuligt ved de Kræfter, der staa til Ministeriets Raadighed. — Det af det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds stillede Forslag gaar ud paa at forhøje Sønningerne til et vist Beløb. Jeg skal ikke nærmere gaa ind paa Enkelthederne deraf; men det ligger, som allerede bemærket, fuldstændig udenfor den Fremgangsmaade, der hidtil har været fulgt, og skulde det blive Reglen, vilde det være en Præmie for, at Kommunerne satte Sønningerne saa lavt som muligt. Paa dette Moment skal jeg imidlertid ikke lægge